

Załącznik nr 1 do wytycznych Generalnego Konserwatora Zabytków
Regulacje dotyczące pojazdów zabytkowych – prawodawstwo polskie

1. Ustawa o ochronie zabytków z 23 lipca 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292)

- Zabytek – Art. 3 pkt 1 - nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową
- Ruchomy zabytek techniki – Art. 6 ust. 1, pkt 2 lit. d – wytwory techniki, a zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego
- Możliwość wywozu – Art. 51 ust. 1 pkt 14 – jednorazowego pozwolenia na stały wywóz zabytku za granicę wymagają zabytki zaliczane do jednej z następujących kategorii: (...) 14) środków transportu, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 32 000 zł
- Ewidencja zabytków – Art. 22 ust. 2 – wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków
- Ewidencja zabytków – Art. 22 ust. 3 - Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku – właściciel może złożyć wniosek o taką czynność lub wojewódzki konserwator zabytków uzyskuje zgodę właściciela na włączenie zabytku do WEZ z urzędu

2. Prawo o ruchu drogowym z 20 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 1251)

Pojazd zabytkowy – Art. 2 pkt 39 – pojazd, który na podstawie odrębnych przepisów został:

- wpisany do rejestru zabytków lub
- znajduje się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także
- pojazd wpisany do inwentarza muzealiów, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Należy przez to rozumieć, że pojazd, który nie jest wpisany do rejestru zabytków, nie jest włączony do WEZ ani nie znajduje się w inwentarzu muzealiów, nie może być określony mianem pojazdu zabytkowego, nawet jeśli spełnia przesłanki zawarte w definicji zabytku określonej w u.o.z.o.z.

3. Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji z 20 stycznia 2005 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 2056)

Pojazd historyczny – Art. 3 pkt 5:

- pojazd zabytkowy w rozumieniu przepisów ustawy „Prawo o ruchu drogowym” lub
- pojazd mający co najmniej 25 lat, uznany przez rzeczoznawcę samochodowego za unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji.

4. Ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z 22 maja 2003 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 367)

Pojazd historyczny – Art. 2 ust. 1 pkt 11:

- pojazd zabytkowy w rozumieniu przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- pojazd mający co najmniej 40 lat,
- pojazd mający co najmniej 25 lat i uznany przez rzeczoznawcę samochodowego za pojazd unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji.

5. Ustawa o podatkach lokalnych i opłatach lokalnych z 12 stycznia 1991 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 707)

Zwolnienia od podatku od środków transportowych - Art. 12 ust. 1 pkt 5: zwalnia się od podatku od środków transportowych pojazdy zabytkowe, w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym.